

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/63/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322200821
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8322200821.2

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci maloletého N. T., R.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti matky I. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. R. P., t. č. bytom T. XXX B. V. D., za účasti N. F., R.. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, J. R. P. a za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, v konaní o uloženie výchovného opatrenia taktó

rozhodol:

Súd o d n í m a mal. N. T., R.. XX.XX.XXXX zo starostlivosti N. F., nar. XX.XX.XXXX a n a r i a d ť u j e maloletému za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa pobyt v zariadení, P. N. A. O. W. K., F. J. X, v trvaní 6 mesiacov.

odôvodnenie:

1. Dňa 16.03.2022 bol súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné na uloženie výchovného opatrenia, ktorým úrad práce žiadal, aby súd dočasne odňal maloletého N. T., R.. XX.XX.XXXX zo starostlivosti N. F., nar. XX.XX.XXXX a nariadil maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

2. Podnet odôvodnili tým, že mal. na oddelení SPODaSK evidujú spisovú dokumentáciu mal. I. F. R.. XX.XX.XXXX a mal. N. T. V. W. XXXX, kedy prijali podnet o zanedbávaní starostlivosti matky, v tom čase o maloletú I.. V rodine boli vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, situácia v rodine bola priebežne mapovaná, keďže neboli zistené závažnejšie nedostatky v starostlivosti matky o maloletú I.. Dňa 04.06.2021 znovu prijali podnet o zanedbávaní starostlivosti matky o maloleté deti, pričom bolo uvádzané, že matka mal. detí vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje a odchádza z domu. O deti sa vraj matka nestará, fajčí, kričí na deti a údajne aj zanedbáva zdravotnú starostlivosť. Pri zhodnocovaní situácie dieťaťa bolo zistené, že matka už viackrát odišla z domácnosti, maloleté deti nechala so starými rodičmi, s ktorými sa nedohodla, aby sa o maloleté deti postarali. Dňa 15.07.2021 matka mal. detí na pár dní odišla bez udania, kde sa bude nachádzať, pričom maloleté deti nechala v domácnosti starých rodičov F. v J. R. P.. Vzhľadom na to, že starí rodičia nechceli zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, prišli pre maloleté deti starí rodičia zo strany matky. Starí rodičia T. zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti asi dva dni, potom si pre deti prišla ich dcéra, ktorá je matkou mal. detí a vzala ich so sebou do obce T., kde začala bývať so svojím priateľom V. D.. Po tom, ako maloletý N. ochorel, ho matka odviezla k starým rodičom do J. R. P., kde ho nechala. Otec maloletej bol v uvedenom období v Anglicku. Dňa 26.07.2021 sa otec mal. detí vrátil do domácnosti svojich rodičov. Ešte v ten istý deň podľa vyjadrenia otca, priviedla matka k otcovi aj maloletú I. a odišla. Od tej doby sú maloleté deti v starostlivosti N. F.. Maloletý N. nemá v rodnom liste zapísaného otca, ale otcovstvo k maloletému N. F. priznáva. Matka maloletých detí sa mala nachádzať v obci T. v domácnosti nového priateľa V. D.. O prešetrenie pomerov v obci T. požiadali ÚPSVR Michalovce. Zo správy vyplýva, že v domácnosti žije matka V. D. a jeho ďalších 5 súrodencov, v domácnosti sú stiesnené podmienky, nie je tam ďalší priestor pre maloleté deti matky. Dňa 19.07.2021 podali na OR PZ Humenné, ako aj na Okresnú prokuratúru v Humennom podnet na prešetrenie podozrenia zo spáchania trestného činu, keďže matka maloleté deti opustila a nevrátila sa v čase ich podania domov.

Konanie vo veci bolo zastavené. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 31.08.2021 sp. zn. 10P/219/2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 08.10.2021 bol mal. N. neodkladným opatrením zverený do starostlivosti N. F.. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 07.01.2022 sp. zn. 8P/328/2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 01.02.2022 bola mal. I. neodkladným opatrením zverená do starostlivosti N. F.. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Humenné v záujme maloletých detí podal dňa 05.10.2022 na Okresný súd Humenné návrh na zverenie mal. I. O. K.. N. do náhradnej starostlivosti (starých rodičov) C. O. C. F.. Pojednávanie na Okresnom súde v Humennom bolo dňa 08.02.2022 odročené z dôvodu neúčasti matky a neprebratia zásielky matkou na deň 12.04.2022. Počas vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo zistené, že starostlivosť o mal. deti prevažne zabezpečujú starí rodičia F., nie otec. Otec mal. detí prišiel zo zahraničia bez finančných prostriedkov. Spočiatku si našiel prácu v inom okrese, no po krátkom čase aj z tejto práce odišiel. V súčasnej dobe N. F. nepracuje, starí rodičia to vnímajú tak, že sa okrem detí musia postarať aj o syna. N. F. nadviazal vzťah s novou priateľkou, ktorá je neplnoletá, má 17 rokov a čaká s ním dieťa. Dňa 08.02.2022 počas návštevy rodiny bolo zistené, že v domácnosti nie sú žiadne potraviny, mal. deťom nemali dať čo jesť, deti boli hladné. Ku kritickej situácii otec mal. detí uviedol: „Spravil som nákup v sume 100 eur, ale zásoby sa minuli a nemám viac finančných prostriedkov“. Na otázku ako chce zabezpečiť potraviny pre mal. deti, len kývol plecami a uviedol že nevie. Už na prvý pohľad bolo zjavné, že mal. deti od poslednej návštevy schudli. Zároveň otec uviedol, že mal. I. nenavštevuje materskú školu aj z dôvodu, že neuhradil poplatky za obеды. Na základe uvedených skutočností terénna sociálna pracovníčka ÚPSVR Humenné za spolupráci s pracovníčkou Obecného úradu v obci J. R. P. zakúpili potraviny pre rodinu. Starí rodičia sú ochotní sa postarať o mal. deti, ale ich zámerom nebolo prevziať zodpovednosť za mal. deti, ale pomôcť synovi. Podľa vyjadrenia starých rodičov sa situácia nezlepšuje, ale zhoršuje a to príchodom ďalšieho dieťaťa. Stará matka na oddelení SPODaSK dňa 01.03.2022 uviedla: „Matka mal. detí naposledy navštívila domácnosť s mal. deťmi dňa 25.02.2022, v podnapitom stave, správala sa agresívne, napádala terajšiu priateľku syna. O deti sa nezaujímal, nechcela ich vidieť, dokonca, keď popri nej pobehovali, ani si ich nevšimla.“ Matka maloletých detí by sa toho času mala zdržiavať u svojich rodičov v obci C.. Dňa 03.03.2022 počas návštevy v domácnosti bolo zistené, že mal. N. má opuchnuté oči a pod nimi modriny. Starí rodičia to odôvodňovali tým, že keď bola matka v domácnosti, tak mal. N. začal búchať hlavou do okna a kričať mamine meno. Verziu o tom, ako si mal. ublížil však niekoľkokrát zmenili. Orgán SPODaSK upozornil starých rodičov, aby absolvovali vyšetrenie u lekára, keďže bol otec v tom čase na brigáde. Orgán SPODaSK kontaktoval K.. D., pediatričku mal. detí, ktorá mal. N. odporučila na chirurgické vyšetrenie a aj s maloletou I. na vyšetrenie u kožného lekára z dôvodu podozrenia na „svrab“. Dňa 07.03.2022 pri návšteve domácnosti mal. detí bolo zistené, že od poslednej návštevy sa podmienky v domácnosti zhoršili. Izba, v ktorej spal mal. N. pôsobila neútulne, chýbal nábytok. Maloletý N. v izbe spáva sám. Maloletá I. spí pri starých rodičoch a otec s priateľkou spia v ďalšej izbe. Starý otec nám uviedol, že syn upratoval a vyhodil posteľ a nábytok. Modriny pod očami mal. N. naberali na intenzite. Vyšetrenie na chirurgickej ambulancii B. K.. K. absolvoval mal. N. s otcom. Telefonicky bola overovaná situácia u pediatričky, ktorá však uviedla, že zo správy chirurga vyplýva, že na základe dohody s otcom nebolo vykonané RTG vyšetrenie maloletého. Dňa 07.03.2022 bola vykonaná terénna sociálna práca na Obecnom úrade v J. R. P.. Bolo zistené, že stará matka mal. detí bola v dnešný deň pýtať peniaze od pracovníčky obecného úradu z dôvodu, že manželka bolí zub a nemajú peniaze na cestu do H.. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky Obecného úradu J. R. P. rodine bola viackrát poskytnutá finančná a potravinová pomoc, ale pokiaľ otec mal. detí bude takto nezodpovedne pristupovať k svojim povinnostiam, nevidí žiadnu perspektívu pre zdravý vývin mal. detí. Otec sa nijakým spôsobom nepokúša vytvoriť mal. deťom bezpečné prostredie, reaguje neprimerane, nie je schopný aktívne sa podieľať na starostlivosti o mal. deti. Pri poslednej návšteve domácnosti dňa 14.03.2022 bolo zistené, že nedošlo k zlepšeniu pomerov v rodine. Maloletý N. bol znovu osamote v izbe a pri komunikácii so sociálnou pracovníčkou sa sťažoval, že ho bolí rúčka. Mal. N. sa domáhal odchodu s pracovníčkou, len sa sťažoval, že nemá topánky. Maloletý sa pri odchode z domácnosti sociálnej pracovníčky rozplakal, čo sa nestalo prvýkrát. Stará matka sa vyjadrila, nech zavoláme ich matke, nech si ich zoberie. Starí rodičia ani otec s maloletými deťmi nešli na kontrolné vyšetrenie k obvodnej lekárnici a nedoložili jej správy z kožného a chirurgického vyšetrenia. Dôvodom bola vraj choroba maloletého N.. Starí rodičia ani otec neposkytujú podľa názoru orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately adekvátnu starostlivosť o maloleté deti. Je podozrenie na fyzické ubližovanie mal. deťom, predovšetkým mal. N. a neposkytovanie dostatočnej výživy a zdravotnej starostlivosti zo strany otca, či starých rodičov maloletým deťom. V súvislosti s podozrením zo spáchania trestného činu bude orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podávať podnet na OR PZ. Opakovane pri návšteve domácnosti bolo zistené, že rodina nemá jedlo, ani žiadne zásoby potravín z dôvodu

nedostatku finančných prostriedkov (pričom v minulosti mala rodina pravidelný príjem zo zamestnania starého otca a neskôr aj štátnych sociálnych dávok). Rodina má niekoľko exekúcií a nedokáže efektívne hospodáriť s finančnými prostriedkami. Matka maloletých detí od odchodu z domácnosti nie je v kontakte s ÚPSVR Humenné, nezabezpečuje starostlivosť o maloleté deti ani sa žiadnym spôsobom nepodieľa na ich výžive. Predvolania zo súdu si matka nepreberá, pojednávani sa nezúčastňuje a ani polícii sa matku nepodarilo na súdne pojednávanie predviesť.

3. Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 8P/63/2022 zo dňa 16.03.2022 začal vo veci konanie bez návrhu.

4. Na pojednávani dňa 12.04.2022 kolízny opatrovník trval na podanom podnete.

5. Prokurátor vo svojej výpovedi navrhol, aby súd výchovné opatrenie uložil.

6. Matka na tom istom pojednávani uviedla, že chce čím skôr preukázať, že má vytvorené podmienky na prevzatie starostlivosti o maloleté deti. Dnes sa pôjde zaevidovať na úrad práce a preukáže úradu práce, že je spôsobilá a bude zabezpečovať starostlivosť maloletým deťom.

7. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa ust. § 37 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákona o rodine), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa ods. 2, vyššie citovaného ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa ods. 3, vyššie citovaného ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

10. V danom prípade bolo z obsahu spisu zistené, že maloletý N. T. bol neodkladným opatrením nariadeným uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 31.08.2021 sp. zn. 10P/219/2021 zverený do starostlivosti N. F.. N. F. nie je ako otec zapísaný v rodnom liste maloletého N., avšak svoje otcovstvo k maloletému N. nepopiera. Spolu so svojimi rodičmi, priateľkou, maloletým N. O. S. I. I. žijú v spoločnej domácnosti. Matka maloleté deti opustila. Sociálnymi šetreniami, ktoré vykonal kolízny opatrovník boli zistené závažné nedostatky v starostlivosti o maloletého N., rodina má finančné problémy, nedostatok potravín a nie je schopná zabezpečiť dieťaťu primeranú výživu a ani zdravotnú starostlivosť. Dieťa viditeľne chudne, má modriny, pričom prístup N. F. k situácii je ľahostajný a starí rodičia sú tohto názoru, že o deti sa majú starať rodičia a preto sa podľa vyjadrení kolízneho opatrovníka situácii len prizerajú. Nikto z ďalších príbuzných neprejavil záujem poskytovať maloletému potrebnú starostlivosť. Na základe týchto dôvodov Okresný súd Humenné uznesením č. k. 8P/83/2022 - 12 zo dňa 25.03.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým odovzdal maloletého N. T. A. I. P. N. A. O. W. K., F. J. X. K pozitívnej zmene situácie v rodine zatiaľ nedošlo, preto súd na pojednávaní dňa 12.04.2022 v záujme maloletého dieťaťa na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého podnetu kolízneho opatrovníka na uloženie výchovného opatrenia vyhovel a odňal mal. N. T. zo starostlivosti N. F. a nariadil maloletému pobyť v Centre pre deti a rodiny Michalovce, F. J. X., v trvaní 6 mesiacov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.